

1. Rozhodněte, zda jde o výrok a u výroků určete pravdivostní hodnotu:
  - (a)  $3 \cdot 3 = 10$ .
  - (b) Praha je hlavní město České republiky.
  - (c) Pozor, schody jsou mokré!
  - (d)  $\frac{0}{0} = 0$ .
  - (e) Červená barva je nejhezčí.
2. Mějme výroky  $A$  a  $B$ . Sestavte tabulku pravdivostních hodnot pro negaci výroku  $B$ , a dále pro konjunkci, disjunkci, implikaci a ekvivalenci výroků  $A$  a  $B$ .
3. Určete pravdivostní hodnotu výroku  $V$ .
  - (a)  $V$ : Je-li číslo 10 je sudé, pak číslo 2 dělí číslo 11.
  - (b)  $V: ((2 \cdot 3 = 6) \vee (3 \cdot 4 = 14)) \Rightarrow (2 < 1)$ ;
  - (c)  $V: ((1 < 2) \wedge (2 \neq 2)) \Rightarrow (3 \cdot 5 = 16)$ .
  - (d)  $V: (5 \cdot 2 = 9 \vee 2 \cdot 3 = 6) \Rightarrow 7 \leq 8$ .
4. Uveďte ekvivalentní výrok k dané negaci a pomocí tabulky pravdivostních hodnot tuto ekvivalenci ověřte, tj. dokažte, že vámi vytvořená ekvivalence je tautologií.
  - (a)  $(\neg(A \wedge B)) \Leftrightarrow \dots$
  - (b)  $(\neg(A \vee B)) \Leftrightarrow \dots$
  - (c)  $(\neg(A \Rightarrow B)) \Leftrightarrow \dots$
  - (d)  $(\neg(A \Leftrightarrow B)) \Leftrightarrow \dots$
5. Mějme výrok ve tvaru implikace  $A \Rightarrow B$  (například výrok  $\forall n \in \mathbb{N} : 6|n \Rightarrow 2|n$ ). Rozhodněte, které z uvedených tvrzení je pravdivé.
  - (a)  $A$  je nutnou podmínkou pro  $B$  a  $B$  je postačující podmínkou pro  $A$ ;
  - (b)  $A$  je postačující podmínkou pro  $B$  a  $B$  je nutnou podmínkou pro  $A$ .
6. Určete pravdivostní hodnotu výroku  $V$ , určete negaci výroku  $V$  a pravdivostní hodnotu výroku  $\neg V$ .
  - (a)  $V : 2 \leq 3 \Rightarrow 2 \cdot 3 = 6$ .
  - (b)  $V : (1 + 2 = 3) \Rightarrow (1 > 2 \vee 3 \leq 4)$ .
  - (c)  $V : \forall n \in \mathbb{N} : n > 3 \Rightarrow 2n > 5$ .
  - (d)  $V : \text{Všichni žijící lidé jsou vyšší než 230 cm}$ .
  - (e)  $V : 3 \text{ je liché číslo} \Rightarrow (3 \cdot 7 = 21 \wedge 2 \text{ je sudé číslo})$ .
  - (f)  $V : (10 > 5) \Rightarrow (5 + 2 = 8 \vee 2 < 7)$ .
  - (g)  $V : \exists n \in \mathbb{N} \text{ takové, že } n \leq 5 \text{ a platí pro ně, že } 2n < 7$ .
  - (h)  $V : \forall x \in \mathbb{R} : x > 10 \text{ platí, že } 2x \leq 17$ .
7. Dokažte, že následující výroky jsou tautologie.
  - a)  $(A \Rightarrow B) \Leftrightarrow (\neg B \Rightarrow \neg A)$
  - b)  $(\neg(A \wedge B)) \Leftrightarrow (\neg A \vee \neg B)$
  - c)  $(A \Leftrightarrow B) \Leftrightarrow ((A \Rightarrow B) \wedge (B \Rightarrow A))$
  - d)  $(\neg(A \Rightarrow B)) \Leftrightarrow (A \wedge \neg B)$
8. Dokažte, že výroky  $(\neg(A \Rightarrow B))$  a  $(\neg A \Rightarrow \neg B)$  nejsou ekvivalentní.
9. Rozhodněte, zda pro implikaci platí asociativní zákon, tj. ověřte platnost ekvivalence  $((A \Rightarrow B) \Rightarrow C) \Leftrightarrow (A \Rightarrow (B \Rightarrow C))$ .
10. Rozhodněte, zda je relace implikace tranzitivní, tzn. zda platí  $((A \Rightarrow B) \wedge (B \Rightarrow C)) \Rightarrow (A \Rightarrow C)$ .
11.  $A$  tvrdí, že  $B$  lže.  $B$  tvrdí, že  $C$  lže.  $C$  tvrdí, že  $A$  i  $B$  lžou. Kdo mluví pravdu?

12. Máme dokázat tvrzení  $A \Rightarrow B$ . Stručně a výstižně popište princip důkazu přímého, nepřímého a sporem.
13. Dokažte přímo, nepřímo i sporem tvrzení  $\forall x \in \mathbb{R} : x > 0 \Rightarrow x + \frac{1}{x} \geq 2$ .
14. Dokažte přímo, nepřímo i sporem tvrzení  $\forall n \in \mathbb{N} : n \geq 2 \Rightarrow 6n + 3 > 13$ .
15. Dokažte, že tvrzení  $\forall a, b, c \in \mathbb{N} : c|ab \Rightarrow c|a \vee c|b$  neplatí.
16. Nechť  $n \in \mathbb{N}$ . Dokažte nepřímo, že je-li  $n^2$  sudé, potom je i  $n$  je sudé.
17. Dokažte nepřímo tvrzení  $\forall n \in \mathbb{N} : n^3$  je sudé  $\Rightarrow n$  je sudé.
18. Mějme  $n \in \mathbb{N}$  a liché číslo  $p \in \mathbb{N}$ . Dokažte, že  $p^n$  je liché:
  - (a) důkazem přímým s využitím znalosti binomické věty;
  - (b) nepřímým důkazem.
19. Dokažte, že pro  $n \in \mathbb{N}$  je  $3^n$  liché číslo.
20. Dokažte sporem, že  $\log_2 3$  není racionální číslo.
21. Dokažte sporem, že  $\log 5$  není racionální číslo.
22. Dokažte sporem, že  $\sqrt{2}$  není racionální číslo.
23. Dokažte sporem, že  $\sqrt{13} \geq 2\sqrt{2}$ .
24. Dokažte, že součin dvou sudých čísel je dělitelný čtyřmi.
25. Dokažte, že pro libovolná reálná čísla  $a, b$  platí  $a^2 + b^2 \geq 2ab$ .
26. Dokažte, že prvočísel je nekonečně mnoho.
27. Dokažte, že kvadratická rovnice  $ax^2 + bx + c = 0, a \neq 0$  má alespoň jeden kořen rovný nule, právě když  $c = 0$ .
28. Nechť má rovnice  $ax^2 + bx + c = 0$  celočíselné koeficienty, přičemž  $a \neq 0$  a  $b$  je liché číslo. Dokažte, že rovnice nemůže mít dvojnásobný kořen.
29. Jak postupujeme při důkazu výrokové formule  $V(n)$  matematickou indukcí?
30. Dokažte matematickou indukcí tvrzení  $\forall n \in \mathbb{N} : 3 | (2^{2n} - 7)$ .
31. Dokažte matematickou indukcí tvrzení  $\forall n \in \mathbb{N} : 7 | (6^{2n} - 8)$ .
32. Dokažte matematickou indukcí tvrzení  $\forall n \in \mathbb{N} : 3 | (10^n + 4^n - 2)$ .
33. Dokažte matematickou indukcí tvrzení  $\forall n \in \mathbb{N} : 31 | (5^{n+1} + 6^{2n-1})$ .
34. Dokažte matematickou indukcí tvrzení, že pro  $\forall n \in \mathbb{N}$  platí:
  - (a)  $1 + 2 + \dots + n = \frac{n}{2}(n + 1)$ .
  - (b)  $1 + 3 + 5 + \dots + (2n - 1) = n^2$ .
  - (c)  $1 - 3 + 5 - 7 + \dots + (-1)^{n-1}(2n - 1) = (-1)^{n-1}n$ .
  - (d)  $1 + 3 + 3^2 + \dots + 3^{n-1} = \frac{1}{2}(3^n - 1)$ .
  - (e)  $\binom{n}{0} + \binom{n}{1} + \binom{n}{2} + \dots + \binom{n}{n} = 2^n$
35. Dokažte, že pro počet  $p_n$  úhlopříček v konvexním  $n$ -úhelníku pro  $n > 3$  platí vzorec  $p_n = \frac{1}{2}n(n - 3)$ .
36. Určete vzorec pro výpočet délky strany  $a_n$  pravidelného  $2^n$ -úhelníka ( $n > 1$ ), který je vepsaný do kruhu o poloměru  $R$  a pomocí matematické indukce dokažte jeho platnost.
37. Dokažte matematickou indukcí že  $n$  různých přímek v rovině, které mají společný průsečík, rozděluje rovinu na  $2n$  částí.

Vhodné zdroje k této tématice jsou například:

ELIAŠ, J., HORVÁTH, J., KAJAN, J.: *Zbierka úloh z vyššej matematiky* 1. část, nakladatelství ALFA, Bratislava, 4. vydání (1976)

L. Pick, S. Hencl, J. Spurný a M. Zelený: *Matematická analýza 1 (velmi předběžná verze)*,

<https://www.karlin.mff.cuni.cz/~pick/analyza-pro-studenty.pdf>, 4. 10. 2018

Miškovský Pavel: *Důkazy*,

[http://www.gvp.cz/~vinkle/mafynet/M\\_opakovaci\\_seminar/02\\_studijni\\_texty/Dukazy.pdf](http://www.gvp.cz/~vinkle/mafynet/M_opakovaci_seminar/02_studijni_texty/Dukazy.pdf), 4. 10. 2018